

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 34/209

din 13 noiembrie 2020

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării unor furnizori de servicii media audiovizuale privind mediatizarea, în cadrul serviciilor de programe, a declarațiilor cu referire la marșurile LGBT

Pe data de 06 noiembrie 2020, în adresa Consiliului Audiovizualului a parvenit sesizarea f/nr. din aceeași dată din partea Comunității pentru advocacy și politici publice „WatchDog.MD”, care a informat că la data de 03 noiembrie 2020, posturile de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova” au difuzat, în cadrul principalelor buletine informative, subiecte care conțin declarațiile lui Igor Dodon care confirmă că nu va participa la marșurile minorităților sexuale și nu le va admite niciodată, spre deosebire de Maia Sandu, care în ultimii ani a participat la astfel de marșuri. În acest sens, „WatchDog.MD”, urmare a acestor declarații, a invocat încălcări de la prevederile Codului serviciilor media audiovizuale.

În cadrul ședinței publice din 10 noiembrie 2020, Consiliul Audiovizualului a examinat chestiunea cu privire la sesizările parvenite din partea Comunității pentru advocacy și politici publice „WatchDog.MD”, iar datele monitorizării au atestat că posturile de televiziune sus-menționate au difuzat, în cadrul principalelor buletine informative, declarația candidatului independent la funcția de președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon: *„Și alte culte, și credința ortodoxă pledează pentru valori tradiționale, pentru familii tradiționale. Eu nu particip la marșurile gay din Chișinău așa cum a participat Maia Sandu în ultimii ani. Eu spun foarte ferm, poziția președintelui că nu voi admite așa ceva...”*, astfel, fiind constatate încălcări de la prevederile art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, care statuează: *„În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: b) evitarea oricăror forme de discriminare.*

În acest sens, Consiliul Audiovizualului, prin Decizia nr. 33/204 din 10 noiembrie 2020, a sancționat cu avertizare publică, posturile de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova”.

În cadrul dezbaterilor publice din ședința din 10 noiembrie 2020, ținând cont de faptul că subiectele monitorizate cu referire la declarațiile din cadrul unui briefing de presă organizat de candidatul independent la funcția de președinte al țării, Igor Dodon, cu privire la marșurile minorităților sexuale sunt foarte sensibile, iar Comunitatea pentru advocacy și politici publice „WatchDog.MD” a sesizat selectiv posturile de televiziune care au mediatizat aceste declarații, președintele Consiliului Audiovizualului, Dragoș Vicol, a propus monitorizarea, în regim de urgență, și a altor furnizori de servicii media audiovizuale care au diseminat această informație, propunere acceptată de toți membrii Consiliului.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea posturilor de televiziune supuse monitorizării în perioada campaniei electorale din turul II al alegerilor prezidențiale: „Moldova-1”, „Publika TV”, „Prime”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „Canal 2”, „Canal 3”, „TV8”, „NTV Moldova”, „Jurnal TV”, „Pro TV Chișinău”, „BTV”, „RTR Moldova”, „Televiziunea Centrală” și „Radio Moldova”.

Urmare a monitorizării s-a atestat că la data de 03 noiembrie 2020, în cadrul principalului buletin informativ de la ora 20:00, postul de televiziune „**PRO TV CHIȘINĂU**” a reflectat subiectul cu privire la unele declarații făcute de către candidatul independent Igor Dodon în cadrul unui briefing de presă (20:02:51). BETA: *„Igor Dodon a venit cu atacuri împotriva oponentei sale, făcând referire că aceasta ar participa la marșurile homosexualelor”*. În acest context, a fost difuzată declarația lui Igor Dodon, care susține următoarele: *„Eu sunt creștin ortodox și eu nu particip la marșurile gay, așa cum a participat Maia Sandu în ultimii ani, uitați-vă la calm, atent, liniștit, analizați. Noi avem ce pierde toți, statul are ce pierde, fiecare cetățean are ce pierde...”*. Urmare a acestor declarații a fost prezentatul comunicatul de presă al staffului PPAS, în care se specifică că *„Igor Dodon, ca toți cei care pierd puterea, recurge la frică și consideră toate declarațiile făcute de Dodon false”*.

De asemenea, la data de 03 noiembrie 2020, în cadrul principalului buletin informativ de la ora 19:00, postul de televiziune „**TV 8**” a realizat un reportaj cu titlul *„Igor Dodon revine în campanie”*, în cadrul căruia candidatul independent la funcția de președinte al țării a adus mai multe acuzații în adresa oponentei sale, Maia Sandu, iar în una dintre ele se menționează că *„Dodon a promis să apere valorile și tradițiile creștine”*. În context, Igor Dodon a declarat: *„Eu nu particip la marșurile gay din Chișinău, așa cum a participat Maia Sandu în ultimii ani”*.

Totodată, subiectul legat de marșurile LGBT organizate în Chișinău a fost discutat la „TV 8” și în cadrul emisiunii *„Politica Nataliei Morari”* din 04 noiembrie 2020, în cadrul căreia a fost invitat candidatul independent la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon. În cadrul discuției, moderatoarea a încercat să dezmință unele declarații făcute de către Igor Dodon în adresa Maiei Sandu, în cadrul briefingului de presă pe care l-a susținut la 03 noiembrie 2020. Astfel, unul dintre subiecte abordate de moderatoarea emisiunii a fost legat de marșul minorităților sexuale la care încerca să convingă invitatul că Maia Sandu nu a participat niciodată la astfel de marșuri:

Natalia Morari: *„Вам не кажется что вы вчерашним своим дискурсом в некотором смысле пошли против своего обещания быть президентом всех без исключения. А здесь вы разделили людей по признаку на каком языке говорят, по признаку какой они ориентации, по признаку какие ценности традиционные или нетрадиционные они разделяют. Вам не кажется что ваш вчерашний дискурс разделил людей и немного напугал ту часть населения, которая потенциально может за вас проголосовать?”*.

Igor Dodon: *„...Я не думаю, что вчерашний четкий, ясный месседж... Задача же в чём была? Объяснить нашим гражданам что может быть после 15 ноября в зависимости кто станет руководителем страны. Я уверен, что это очень важно для каждого гражданина, потому что один заступает за одни ценности, другой выступает за другие ценности. Я уверен, что большинство граждан Республики Молдова выступают за ценности которые я объявил... и по сексуальным меньшинствам, и по другим”*.

Natalia Morari: *„Это одна из вещей про которых вы просто солгали вчера. Вы заявили что: „Я в отличие от Маии Санду не буду ходить на гей парады.” Маия Санду никогда не участвовала на гей парадах „Marșuri LGBT” как вы их называли. Единственный марш, на котором участвовала Маия Санду это был „Марш Солидарности” 8 марта на котором участвовала и я... и это было не про сексуальных меньшинств”*.

Igor Dodon: *„...Я считаю, что это нельзя проводить в Республике Молдовы. Я за наши традиционные ценности. Я категорически выступаю именно за это. Это моя позиция... Я остаюсь на эту позицию, так что, мы закрыли эту тему. Я считаю, что марш такого типа, который мой оппонент сказал, что не будет запрещать. Я считаю, что это опасно для нашего общества”*.

Natalia Morari: *„Это очень хорошо это вы за традиционные ценности. Я уважаю вашу позицию. Но вы вчера конкретно сказали: „Eu nu particip la marșurile gay, așa cum*

a făcut-o Maia Sandu în ultimii ani” - это ложь! Она никогда не участвовала в ЛГБТ маршах”.

Natalia Morari: *„Каждый раз когда вы говорите про свою семью, вы даете понять что те люди про какие то причин нет семьи или детей, они дескриминированы”.*

Prin scrisoarea nr. 39 din 13 noiembrie 2020, AO „Media Alternativă” a comunicat Consiliului Audiovizualului următoarele: *„....În data de 03 noiembrie, în buletinul de la ora 19:00, în cadrul reportajului cu titlul „Igor Dodon revine în campanie” au fost prezentate tezele candidatului pentru turul II de scrutin. În știre au fost folosite citate din discursul lui Igor Dodon și, totodată, a fost prezentată și reacția Partidului Acțiune și Solidaritate privind cele declarate. Declarația concurentului considerăm că nu conține elemente de discriminare în raport cu comunitatea LGBT, și asta e în conformitate cu prevederile Legii nr. 121 din 25.05.2012. În ceea ce privește discuția care ați scos-o în evidență din cadrul talk-show-ului Politica Nataliei Morari, aceasta de fapt a încercat să demonstreze falsurile din discursul lui Igor Dodon. Or, Maia Sandu, contracandidata sa, a participat de fapt la „Marșul solidarității”, ceea ce este diferit de marșul LGBT. Totodată, pe parcursul discuției realizatoarea emisiunii de mai multe ori a accentuat că discursul candidatului poate fi discriminatoriu în raport cu alte păături sociale, fapt care poate fi observat și din rezultatul monitorizării.*

În acest sens, ținem să menționăm că cele invocate în raportul de monitorizare nu se încadrează în prevederile art. 13 alin. (6) lit. b), iar postul de televiziune „TV 8” nu a admis forme de discriminare în programele sale audiovizuale”.

În contextul celor expuse și urmare a rezultatelor monitorizării sunt relevante prevederile art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, care statuează: *„În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: b) evitarea oricăror forme de discriminare”.*

În temeiul celor constatate și în conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale, adoptat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării posturilor de televiziune „Moldova-1”, „Publika TV”, „Prime”, „TVR Moldova”, „Canal 2”, „Canal 3”, „TV8”, „Jurnal TV”, „Pro TV Chișinău”, „BTV”, „RTR Moldova”, „Televiziunea Centrală” și „Radio Moldova” (PRO (7) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

2. A sancționa cu avertizare publică AO „Media Alternativă”, fondatoarea postului de televiziune „TV 8”, pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod (PRO (7) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

3. A sancționa cu avertizare publică ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod (PRO (7) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

4. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, „AO „Media Alternativă” și ÎCS „PRODIGITAL” SRL sunt obligate să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată

în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri.

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică AO „Media Alternativă”, fondatoarea postului de televiziune „TV 8”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, care stabilește: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: b) evitarea oricăror forme de discriminare”.

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, care stabilește: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: b) evitarea oricăror forme de discriminare”.

4.1. AO „Media Alternativă” și ÎCS „PRODIGITAL” SRL vor prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

5. Motivațiile privind rezultatele votării sunt înscrise în Procesul-verbal al ședinței Consiliului Audiovizualului din 13 noiembrie 2020, parte integrantă a prezentei decizii.

6. În conformitate cu art. 72 alin. (3) din Codul Electoral, prezenta decizie poate fi contestată fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4), în termen de 3 de zile calendaristice de la data adoptării prezentei decizii.

7. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

8. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTE

Dragoș VICOL